

Pavle Sosberger

Ez a kép két évvel ezelőtt, 2001-ben készült Újvidéken, akkor, amikor kitüntetést kaptam a vajdasági zsidó életről kapcsolatos kutatásaimért. A kitüntetést az újvidéki polgármester adta át a város nevében.

Az első kitüntetésemet, az Arany Menóra díjat 1990-ben kaptam a Jad Vasem múzeumtól a korábbi években végzett munkámért. Adatokat gyűjtöttem a holokausztban elpusztult vajdasági zsidókról és a zsidó életről Szerbiának ezen a részén. Körülbelül tizenkilencezer zsidót öltek meg a Vajdaságban, és 1989-re körülbelül tizenötezerről volt adatom. Mára még hosszabb ez a lista. Számomra ez volt a legnagyobb díj a zsidó munkámért. Még egy díjat kaptam a munkámért 2001-ben, azért, hogy a vajdasági zsidó életről mentettem meg adatokat. Közben több könyvet is írtam, amit a kormány támogatott, és segített a kiadásukban. A zsidóság újvidéki történetéről írtam. A vajdasági zsinagógákról is írtam egy könyvet. Minden könyvemet kinyomták és kiadták itt; ezért elismerést is kaptam.

A kommunizmus bukása után sok zsidó visszatért a hitközséghez. Én személy szerint soha nem haboztam, mindig zsidónak vallottam magam. A háború alatt, a táborokban, a háború után, a kommunizmus alatt és utána mindig is zsidó voltam, a zsidó hitközség aktív tagja.

Amíg én voltam a zsidó hitközség elnöke, háromszáz tagunk volt, ma már több mint hatszáz van. A zsidó élet Újvidéken ma sokkal pezsgőbb, mint azelőtt volt. Ez azért van, mert felnőtt egy új generáció, amelyik átvette tőlünk a kezdeményezést. Meg vagyok velük elégedve, mert nagyon aktívan, optimistán dolgoznak, a zsidó emberek identitását próbálják fenntartani. Sajnos nincs sok lehetőségünk a vallási nevelésükre, hiszen nincsen vallástanárunk, és az egész országban egyetlen rabbink van csak.